

I рівень**Завдання з вибором однієї правильної відповіді (2 б.)**

Оберіть одну правильну відповідь серед чотирьох запропонованих варіантів.

1. Укажіть назву краю у складі Австрійської імперії з центром у Львові.

- А) Коронний край;
- В) Королівство Галіції і Лодомерії;
- Б) Польща;
- Г) Королівство Польща.

Укажіть дату події, про яку йдеться в наведеному тексті. (2 б.)

2. З виникненням цього товариства на політичну арену боротьби вийшла українська різночинна інтелігенція. Символом товариства був золотий перстень з вигравіруваними прізвищами відомих слов'янських просвітителів.

- А) 1821 р.; Б) 1825 р.; В) 1846 р.; Г) 1848 р.

3. Укажіть поняття, яке відповідає наступному визначенню: (2 б.)

«загострене, нестале становище; різка зміна, злом».

- А) Криза; Б) революція; В) переворот; Г) війна.

4. Укажіть характерні риси розвитку культури кінця XVIII — першої половини XIX століття. (2 б.)

- А) Відсутність власної державності позитивно впливала на розвиток культури;
- Б) величезний вплив на розвиток культури на західноукраїнських землях мала православна церква;
- В) основними напрямками у мистецтві були класицизм та романтизм;
- Г) здійснювався тиск на розвиток культури, на Закарпатті проводилася політика русифікації.

II рівень

Завдання з вибором кількох правильних відповідей

Завдання має сім варіантів відповіді, серед яких лише чотири є правильними. Оберіть правильні відповіді

1. Укажіть особливості розвитку промисловості у Наддніпрянській Україні. (4 б.)

- 1) занепад розвитку державної промисловості;
- 2) відкриття цукрових заводів;
- 3) поступове зростання кількості найманих робітників;
- 4) розвиток чумацького промислу;
- 5) використання у промисловості праці кріпаків;
- 6) початок промислового перевороту в 30-40-х рр.;
- 7) з 20-х рр, відбувається прискорений розвиток млинарництва.

У завданні розмістіть події у правильній хронологічній послідовності. Запишіть літери, якими позначено події, причому перша подія має відповідати цифрі 1, друга — цифрі 2 і т.д.

2. Розташуйте події у хронологічній послідовності.

- А) Початок діяльності в Україні «Товариства об'єднаних слов'ян»;
- Б) створення Азовського козацького війська;
- В) приєднання до Російської імперії Бессарабії;
- Г) початок польського повстання.

Завдання на встановлення відповідності (4 б.)

До кожного з чотирьох завдань, позначених буквами, доберіть один правильний варіант відповіді, позначений цифрою.

Установіть відповідність між датами та подіями.

Дати	Події
А) 29 грудня 1825—3 січня 1826 р.;	1. Створення «Товариства об'єднаних слов'ян»;
Б) 1830-1831 рр.;	2. повстання Чернігівського полку;
В) 1823 р.;	3. створення «Союзу благоденствія»;
Г) 1825 р.	4. польське повстання;
	5. повстання декабристів у Петербурзі.

III рівень

Завдання відкритої форми з розгорнутою відповіддю

Прочитайте уривок з історичного джерела і дайте відповіді на запитання. (5 б.)

1. «Беручи до уваги умови цього краю, я вважаю за потрібне запропонувати вашому високородію доводити негайно до мого відома про наступні обставини:

1. Якби в лекції панів викладачів університету могли вкратися помилковий напрям, протидіючий вірі, моральності, покірності властям, і заклик любові до якоїсь батьківщини, відокремленої збоченими думками від загальної улюбленої батьківщини, для цього я доручаю вам пильний, але таємний нагляд за викладанням університетських лекцій.
2. Якби на наради університетських присутствених місць міг вкратися дух непокірності властям і протидія планам уряду.
3. Якби ви з свого боку помітили особисті недозволені вчинки членів університету або зв'язок з людьми неблагонадійними або підозрілими.»

З розпорядження опікуна Київського учбового округу ректору Київського університету про встановлення таємного нагляду за викладачами

- 1) Визначте головну мету «Розпорядження...».
- 2) Що і чому турбувало опікуна Київського учбового округу в університеті?
- 3) Дайте «Розпорядженню...» власну оцінку.

2. Прочитайте уривок з документа та дайте відповіді на питання. (5 б.)

«1. Ніякий переворот не може бути успішним без згоди і сприяння цілої нації, тому, перш за все, повинно підготувати народ до нового образу цивільного існування і потім вже дати йому оний.
2. Народ не інакше може бути вільним, як зробившись етичним, освіченим і промисловим. Хоча військові революції швидше досягають мети, але сліdstва оних небезпечні: вони бувають не коліскою, а труною свободи, в ім'я якої кояться.»

*З Найголовніших висновків з «Правил» суспільства сполучених слов'ян, зроблені в «Записках»
І. Горбачевського*

- 1) Відомо, що декабристський рух було розгромлено.
- 2) На основі змісту документа зробіть висновки, щодо поразки декабристів.
- 3) Яку небезпеку, на вашу думку, несуть революції?

I рівень

Завдання з вибором однієї правильної відповіді

Оберіть одну правильну відповідь серед чотирьох запропонованих варіантів.

1. У плані перетворень П. С толипіна була відсутня: (2 б.)

- А реформа освіти
- Б селянська реформа
- В реформа місцевого самоврядування
- Г воєнна реформа

2. Яким був привід до початку Української революції в 1917 р.? (2 б.)

- А піднесення українського національно-визвольного руху в роки Першої світової війни
- Б проголошення імператором Францом Йосифом I автономії Галичини без розподілу краю на східну і західну частини
- В початок революції в Росії та повалення монархії
- Г початок «листопадової революції» в Німеччині та повалення монархії

3. Відновлення приватної власності на землю та поміщицьке землеволодіння, створення хлібного бюро для упорядкування збору продовольства для Німеччини були складовими політики: (2 б.)

- А Української Соціалістичної Радянської Республіки
- Б Української Держави П. С коропадського
- В Західноукраїнської Народної Республіки
- Г Української Народної Республіки

4. У якому універсалі Українська Центральна Рада вперше сформулювала широку програму соціально-економічних перетворень? (2 б.)

- А у I Універсалі
- Б у II Універсалі
- В у III Універсалі
- Г у IV Універсалі

II рівень

Завдання з вибором кількох правильних відповідей

1. Які позитивні наслідки мала революція 1905—1907 рр. для українства Наддніпрянської України? (4 б.)

- 1) скасування Емського указу, поява української преси
- 2) запровадження української мови у школах і судочинстві
- 3) створення українського університету
- 4) надання окремого представництва українцям у Державній думі Росії
- 5) поява різноманітних українських організацій, було здобуто перший досвід парламентської діяльності
- 6) скасування для селян викупних платежів

Завдання на встановлення відповідності

До кожного з чотирьох завдань, позначених буквами, доберіть один правильний варіант відповіді, позначений цифрою.

2. Установіть відповідність між українськими політичними партіями в 1917 р. та їхніми характеристиками. (4 б.)

1 Українська партія соціалістів-революціонерів	А Партія лівого спрямування, що прагнула поєднати перспективу національного відродження України зі встановленням радянського ладу
2 Українська соціал-демократична робітничка партія	Б Наймасовіша серед українських національних партій. Її лідером був М. Грушевський
3 Українська партія соціалістів-федералістів	В Представляла консервативні кола і спиралася на традиційні цінності. Лідери — брати С. і В. Шемети та В. Липинський
4 Українська демократично-хліборобська партія	Г Партія ліберально-демократичного спрямування. Виступала за глибоке реформування народного господарства, аграрну реформу при збереженні приватної власності й створення відносин України з Росією на федеративних засадах
	Д Друга за кількістю і впливом політична партія в Україні. Її керівниками були В. Винниченко, І. Мазепа, С. Петлюра та ін.

Завдання на встановлення правильної послідовності

Розташуйте історичні події в хронологічній послідовності.

Перша подія має відповідати цифрі 1, друга — цифрі 2 і т. ін.

3. Установіть послідовність подій. (4 б.)

А Масовий селянський страйк у Галичині

Б Проголошення галицькими москвофілами «нового курсу», в основі якого була ідея цілковитого ототожнення з Росією

В Об'єднання буковинських народців у Національну раду русинів на Буковині

Г Трет'ючервневий переворот у Російській імперії

III рівень

Завдання відкритої форми з розгорнутою відповіддю

Прочитайте уривок з історичного джерела і дайте відповіді на запитання.

1. З Другого універсалу Української Центральної Ради від 16 липня 1917 р. (5 б.)

Представники Временного Правительства повідомили нас про ті певні заходи, яких Временне Правительство має вжити в справі Управління на Україні до Учредительного Зібрання... Ми, Центральна Рада, яка завжди стояла за те, щоб не одділяти Україну од Росії, щоб вкупі а усіма народами її прямувати до розвитку та добробуту всієї Росії і до єдності демократичних сил її, із задоволенням приймаємо заклик Правительства до єднання і оповіщаємо всіх Громадян України:

Українська Центральна Рада* обрана Українським народом через його революційні організації, незабаром поповниться на справедливих основах представниками інших народів, що живуть на Україні, від їх революційних організацій, і тоді стане тим єдиним найвищим органом революційної демократії України, який буде представляти інтереси всієї людності нашого краю.

Поповнена Центральна Рада виділить наново зі свого складу окремий відповідальний перед нею орган — Генеральний Секретаріат, що буде представлений на затвердження Временного Правительства на Україні...

Прямуючи до автономного ладу на Україні, Центральна Рада в згоді з національними меншостями України підготовлятиме проект законів про автономний устрій України для внесення їх на затвердження Учредительного Зібрання.

... Ми рішуче ставимось проти замірів самовольного здійснення автономії України до Всеросійського Учредительного Зібрання.

Що торкається комплектовання військових частин, то для сього Центральна Рада матиме своїх представників при кабінеті Військового Міністра, при Генеральнім Штабі і Верховному Головнокомандуючому, які будуть брати участь у справах комплектування окремих частин виключно українцями... без порушення боєспособності армії...

- 1) Назвіть умови компромісу УЦР і Тимчасового уряду зафіксовані в документі.
- 2) Як, відповідно, до Другого універсалу УЦР, змінилося бачення її лідерами проголошення автономії України?
- 3) У чому, на Вашу думку, полягає історичне значення прийняття Другого Універсалу?

Завдання відкритої форми з короткою відповіддю

Прочитайте умову та виконайте завдання.

2. В урочистій промові з нагоди 100-річчя від дня народження М. Шашкевича в 1911 р. митрополит А. Шептицький заявив: (5 б.)

«Усі маємо це поняття, що народ — це наша сила, що праця для нього — наше завдання, що його добро — наша будучність...»

Нам сьогодні легко зрозуміти, що віддалитися від народу — це означає приректи себе на смерть...».

- 1) До чого закликав митрополит діячів українського руху?
- 2) Чи поділяєте ви його точку зору?
- 3) Обґрунтуйте свою думку.

I рівень

Завдання з вибором однієї правильної відповіді

Оберіть одну правильну відповідь серед чотирьох запропонованих варіантів.

1. Укажіть дату Корсунь-Шевченківської наступальної операції. (2 б.)

- А 24 грудня 1943 р. — 14 січня 1944 р.;
- Б 24 січня — 17 лютого 1944 р.;
- В 8 квітня — 29 серпня 1944 р.;
- Г 29 серпня — 8 жовтня 1944 р.

2. Прочитайте уривок з міждержавного договору про кордони та укажіть цифру, якою на карті позначено вказаний регіон України. (2 б.)

«Стаття 1. Встановити...державний кордон... вздовж «лінії Керзона» з відступом на користь Польщі: у територію, розташовану на схід від «лінії Керзона» до річки Західний Буг та річки Соколя, на південь від міста Крилов з відхиленням на користь Польщі максимально на 30 кілометрів...» [61, С. 90–91].

- А 1;
- Б 2;
- В 3;
- Г 4.

3. Укажіть дату усунення М. Хрущова від влади. (2 б.)

- А Червень 1962 р.;
- Б грудень 1963 р.;
- В жовтень 1964 р.;
- Г вересень 1965 р.

4. Укажіть особливість десталінізації в другій половині 50-х — першій половині 60-х років ХХ ст. (2 б.)

- А Надання дозволу пересічним громадянам вільно вирушати за кордон;
- Б недопущення критики культу особи Сталіна;
- В реабілітація жертв репресій;
- Г прагнення СРСР припинити «холодну війну» із Заходом.

II рівень

Завдання з вибором кількох правильних відповідей

Оберіть чотири правильні відповіді із семи запропонованих варіантів.

1. Позначте характерні ознаки змін в духовному житті України наприкінці 50-х — на початку 60-х рр. ХХ ст. (4 б.)

- А Послаблення ідеологічного тиску на культуру;
- Б видавництво книг, газет, журналів лише українською мовою;
- В пом'якшення цензури;

- Г створення різноманітних художніх, літературних об'єднань;
- Д зростання політичної та національної самосвідомості молодих представників культури;
- Е посилення русифікації культури України;
- Є реабілітація несправедливо репресованих діячів української культури.

Завдання на встановлення відповідності

До кожного з чотирьох завдань, позначених буквами, доберіть один правильний варіант відповіді, позначений цифрою.

2. Установіть відповідність між роками та подіями, які відбулися в Україні в період післявоєнної відбудови. (4 б.)

А 1946 р.	1 вбивство командира Української Повстанської Армії Романа Шухевича;
Б 1947 р.	2 УРСР стала членом Організації Об'єднаних Націй;
В 1949 р.	3 відбулася операція «Вісла»;
Г 1950 р.	4 ЦК КП(б)У ухвалив постанову «Про перекручення і помилки у висвітленні історії української літератури «В нарисі історії української літератури»;
	5 відбувся собор Української греко-католицької церкви на Закарпатті, який проголосив про включення її до складу Російської Православної Церкви.

Завдання на встановлення правильної послідовності

Розташуйте історичні події в хронологічній послідовності.

Перша подія має відповідати цифрі 1, друга — цифрі 2 і т. ін.

3. Установіть послідовність подій у суспільно-політичному та економічному житті України в період післявоєнної відбудови. (4 б.)

А У республіці відбулися вибори до Верховної Ради та до місцевих рад;

Б завершено реалізацію завдань четвертого п'ятирічного плану;

В Україна стала членом Організації Об'єднаних Націй;

Г ухвалено четвертий п'ятирічний план відбудови й розвитку народного господарства.

III рівень

Завдання відкритої форми з розгорнутою відповіддю

Прочитайте уривок з історичного джерела і дайте відповіді на запитання.

1. Прочитайте уривок із книги Валентина Мороза «Шістдесяті роки в Україні» та дайте відповідь на запитання. (5 б.)

«Спостерігачеві, що відвідав Україну з коротким візитом, може видатися, що там зовсім відсутні будь-які вияви національного руху або національних вимог українського народу. Фактично ж протягом уже 60 років точиться майже непомітна, але вперта й кривава боротьба між советським режимом і національною свідомістю українців.

Змушений відступ української мови не означає відступу української національної свідомості. Незважаючи на всі переслідування, масові вияви національної свідомості і певний ренесанс на-

ціональної культури відбувається негайно і кожного разу, коли в результаті тих чи інших політичних змін трохи зменшується терористичний тиск з боку режиму.

В 60-ті роки виявилась виразна тенденція: самвидавчо-опозиційні групи, як правило, формувалися з ініціативи «технократів», тобто представників точних наук. Це природно: в умовах диктатури представники гуманітарних наук просто не мають шансів займатися наукою: її заступає

пропаганда. Але фізики чи хіміки все ж мусять давати наукову продукцію навіть в умовах диктатури: тому вони єдині, як правило, зберігають здатність думати. Формула 60-х років — це: 1) самвидавні твори (і окремі друки), що сприймалися читачем із небувалою зацікавленістю; 2) громадські акції; 3) арешти й суди, що самі по собі теж ставали громадськими акціями і викликали «нові хвилі на воді» [46, С.152, С. 182–186].

- 1) *У чому сенс суперечностей розвитку національно-культурного життя України у період десталінізації? (1 б.)*
- 2) *До яких заходів вдавався тоталітарний режим щодо представників українського національного руху у 60-х роках ХХ ст.? (1 б.)*
- 3) *Яким був соціальний склад «шістдесятників»? (1 б.)*
- 4) *Визначте основні напрямки діяльності шістдесятників в Україні. (1 б.)*
- 5) *Яким було значення руху шістдесятників для національно-культурного життя України? (1 б.)*

Завдання відкритої форми з короткою відповіддю

Прочитайте умову та виконайте завдання.

2. Прочитайте уривок історичного тексту та дайте визначення поняттю, притаманному періоду післявоєнної відбудови у галузі культури.

«Невсипущий ідеологічний контроль душив розвиток науки, особливо гуманітарної, а кібернетика та генетика були розгромлені. Письменники, художники, композитори були пов'язані путами соцреалізму, який не залишав місця для свободи творчості митця. Все, що не вписувалося в офіційні ідеологічні рамки тоталітарної системи, нещадно відсікалося»